

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 8.000

Letna inozemstvo » 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. 15

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXX. - Štev. 29 (1512)

Gorica - četrtek, 20. julija 1978 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Pričevalci za svobodo V Sovjetski zvezi se kaznujejo že neliube misli

Francoska revolucija je vrgla v svet tri magične besede: SVOBODA, ENAKOST, BRATSTVO. Za te tri vrednote, ki neodsvojljivo pripadajo vsakemu človeku, se je med francosko revolucijo in po njej do danes prelilo že morje krvi in se nakopičilo gorá trpljenja.

Pa ni še konec. Iz velikega dela sveta prihajajo poročila, kako se te tri vrednote gazijo pod različnimi režimi, posebno še človeška svoboda. Zadnji procesi v Sovjetski zvezi so živ dokaz, kako daleč smo še od tega, da bi vsak človek smel povedati svoje misli brez strahu, da ga ne bo zaradi tega državna oblast preganjala.

BESEDE SO DRUGAČNE OD DEJANJ

Teoretično se danes vsi izjavljajo, da so za svobodo vseh ljudi in za njih enakost brez ozira na raso, spol, vero, ideološko prepričanje. Vsi so zadevne slovesne izjave podpisali, saj so v Listini o človečanskih pravicah Združenih narodov, kakor tudi v Listini helsinških dogovorov.

Toda eno je teorija, drugo je praktično izvajanje v raznih političnih položajih. Pri tem je značilno dejstvo, kako se zlasti marksisti v obdobju revolucije borijo za te tri ideale: svobodo, bratstvo, enakost. Nihče ne zna tako prepričevalno govoriti o teh idealih kot ravno marksistični agitatorji.

Pri tem se obračajo zmeraj na tiste, ki so, ali se zdi, da so, zatirani. Tako so v kapitalističnih državah bili nekoč delavci, v kolonialističnih deželah domača ljudstva, potem številne narodne manjšine, pa brezposelni, razdedinjeni vseh vrst. Kjerkoli kdo trpi krivico, se mu približajo komunistični agitatorji in mu obljubljajo svobodo, enakost, bratstvo. Lačni bo zmeraj šel za tistim, ki mu obljublja kruha.

Tako so vsi razdedinjeni in razočarani, zatirani in brezpravni voljni slediti obljubam takih agitatorjev. Ti imajo lahko delo, saj ljudje tako radi verjamejo v pravljice o lepših časih. Nič ne pomislijo, ali so obljube uresničljive. Prav tako nič ne pomislijo, ali so marksistični režimi že kje uresničili svoje lepe obljube. Podobni so otroku, ki verjame v deveto deželo.

CLOVEK NAJ BI BIL IZ VOSKA

Kadar partija pride na oblast, se pa registri menjajo. Od durov preidejo na mole. To je naravno, kajti resničnost je pač drugačna od pravljič. Nihče bi tega ne zameril, če bi pri gospodarskih težavah, ki jih morajo reševati, pri socialnih problemih, ki se morajo z njimi spoprijemati, spoštovali osnovne človeške pravice, ki so neodsvojljive, ki so sestavni del človekove osebnosti.

Med temi pravicami je pravica do svobodnega verskega udejstvovanja, do ideološkega in političnega prepričanja, do svobodne izbire dela, do izselitve, izbire bivanja itd. Toda daleč smo od vsega tega tam, kjer pride na vlado marksizem v obliki leninizma oz. komunizma. Takšni režimi se proglasijo za dokončno obliko človeške družbe in te obliki se mora vsakdo podrediti. Ne gre samo za gospodarski sistem in socialno ureditev družbe, temveč gre za celotno gledanje na človeka.

V takšnem režimu se mora državljani v vsem oblikovati po modelu, ki ga trenutno predpisuje partija oz. njen generalni sekretar. Pod Stalinom je npr. bil veljaven določen model državljana, pod Hruščevom drugačen, sedaj pod Brežnjevom zopet različen. Pod Novotnyjem so Čehi in Slovaki morali misliti in govoriti na določen način, sedaj pod Husakom pa morajo iskati nov model.

Kratko: Če hočeš pod komunističnimi režimi živeti v miru in biti enakovreden državljan, moraš biti iz mehkega voska, ki se pusti oblikovati kot trenutno partija in njen generalni tajnik zahtevata. (To velja v precejšnji meri za vse diktature.)

DISIDENTI NISO IZ VOSKA

Vsi ljudje pa niso bili in niso iz voska. Imamo tudi trdne značaje, ki so se oblikovali sami; osebnosti, ki imajo svoje pre-

pričanje, kateremu se nočejo odpovedati; ljudi, ki sta jim resnica in pravica več kot zaslužek in čast; osebe, ki jim je človeška svoboda in dostojanstvo več kot naklonjenost oblasti; kristjane, ki jim Kristus več pomeni kot generalni tajnik partije.

Imamo oporečnike, disidente, kot jim danes pravimo. Za časa rimskih cesarjev so taki disidenti bili krščanski mučenci. Za časa Henrika VIII. sta na Angleškem bila disidentna kancler Tomaž More in nadškof Fisher. Za časa Mussolinija je bil disident Sandro Pertini in z njim tudi toliko primorskih Slovencev. Danes je število oporečnikov posebno veliko v Sovjetski zvezi.

NJIH USODA

Usoda disidentov je bila zmeraj enaka: za časa rimskih cesarjev križanje, obglavljenje, grmada. Za časa Henrika VIII. zapor in vislice. Za časa Mussolinija in Hitlerja zapor, internacija, taborišča, strel. Za časa Stalina Sibirija in strel. Za časa Brežnjeva Sibirija in umobolnice.

Drži pa še druga resnica: Se vsak tiran se je udeležil v krvi in trpljenju svojih žrtev, ker svobodo moreš preganjati, umoriti je ne moreš. Tudi sovjetska partija in vse ostale tiranije se bodo nekoč udeležile v krvi in trpljenju svojih žrtev. Da čim prej pride ta dan, moramo ljubiti svobodnega človeka in se boriti proti vsaki tiraniji, četudi nas bo stalo žrtev.

K. H.

Razprava o problemih tržaških katoličanov

Radovednost me je gnala v sredo 5. julija zvečer v Marijin dom v ul. Risorta, da bi zvedel kaj novega o napovedani temi za okroglo mizo. Priznati moram, da sem bil prijetno presenečen. V dvorani se je zbralo več kot 60 ljudi, ne samo znanih obrazov, ki jih gledamo, ko govorimo o teh vprašanjih na raznih komisijah. Bilo je dosti mladih, povečini moških, 12 duhovnikov, več šolskih sester. Pri mizi so bili: dr. Aleš Lokar, novoizvoljeni občinski svetovalec, ki je vodil razpravo, Marij Maver, Ivo Jevnikar, Jože Prešeren in z nekoliko zamude se jim je pridružil Livij Valenčič.

Dr. Lokar je razložil namen razgovora: Če naj slovenski katoličani v Trstu kaj pomenijo, je potrebno, da se okrepijo gospodarsko, utrdijo kulturno in politično; važno pa je tudi, da postane njihov položaj v Cerkvi bolj stalen in samostojen. Vprašanja položaja slovenskih katoličanov v mestu so iz različnih strani osvetlili razni govorniki, ki so se cele tri ure vrstili pred mikrofonom. Nastopali so mlajši in starejši, časnikarji in duhovniki, profesorji in trgovci in drugi. Vsak je razložil svoje stališče. Kmalu se je pokazalo, da se je večina odločno zavzemala za ustanovitev več slovenskih personalnih župnij v mestu; tudi za gradnjo novih cerkev, če bo to potrebno, saj moderne cerkve niso tako mogočne in visoke, kakor so bile nekdaj, marveč so bogoslužni domovi, podobni človeškim domovom. Nekateri so razložili bojazen, če ne bi morda to pomenilo umikanje slovenskih vernikov od večinske tržaške družbe v nekaj geto.

Treba se je pač boriti za slovenske pravice, da pride do enakopravnosti in do spoštovanja človečanskih pravic povsod. Več jih je bilo, ki so odgovorili na te trditve. Takšno mnenje je zelo idealno; ena je vera, ena je Cerkev, ki nas druži, a je treba računati s človeškim elementom v Cerkvi. Italijanski del nam ne priznava in noče priznavati enakopravnosti. Poriva nas vedno bolj v nekaj geto; upira se, da bi vsi Slovenci dobili možnost za oznanjevanje evangelija in bogoslužja v svojem jeziku. Slovenske personalne župnije v Trstu nam bodo omogočale, da postanemo enakopravni v svojem verskem življenju in delovanju. Pri tem pa ne bomo nič škodovali italijanskim vernikom. Nasprotno, to bo postal temelj medsebojnega mirnega sožitja in sodelovanja ob spoštovanju osnovnih človeških pravic. Šele ko se uresničuje pravičnost, je mogoče govoriti o ljubezni. Samostojne slovenske župnije bodo pomenile izhod iz podrejenosti, zaprtosti, omejenosti, v katero nas je poganjala tržaška Cerkev v preteklih 60 letih.

Vsi so jasno razložili svoja stališča. Nobena ni bilo, ki bi zagovarjal nespremenljivost in nepremičnost sedanjega položaja slovenskih katoličanov v Trstu, saj bi to pomenilo pot navzdol do popolnega propada slovenskega dušnega pastirstva v tržaškem mestu.

En duhovnik je naznanil, da je tržaški škof že imenoval štiričlansko komisijo duhovnikov, dveh Slovencev in dveh Italijanov, da poiščejo konkretno možnost za ustanovitev slovenskega dušnopastirskega središča v Trstu.

Pozno je že bilo, razpravo je bilo treba zaključiti. Vsi prisotni pa smo želeli, da naj bi se takšna razprava, ki je doslej zajela najširši krog naših ljudi, nadaljevala, da bi v vseh prihodnjih vprašanjih prišli do konkretnih zaključkov.

Nekaterim se zdijo vprašanja zelo težko rešljiva. Pa je stvar najbrž enostavnejša, kakor si mislimo. Trd oreh bo verjetno ustanovitev slovenskega dušnopastirskega središča. Lažja pa bo ustanovitev več slovenskih osebnih župnij. Ustanoviti bi se mogle takoj, kjer so zdaj slovenski kaplani: pri Sv. Jakobu, v Škednju, pri Sv. Ivanu in v Rojanu. Tem slovenskim župnijam naj bi priključili vse vernike sosednjih župnij, kjer nimajo nič slovenskega. Zdi se, da za ustanovitev teh župnij ni nobenih, ne cerkvenih in ne civilnih ovir. Ko bodo enkrat te župnije ustanovljene, si bodo same pomagale.

Ko je nadškof Cocolin zadnjo nedeljo v juniju imel birmo v Zgoniku, je pred navzočimi duhovniki izjavil: »V Gorici je ena slovenska personalna župnija, Trst pa je dosti večji; slovenski verniki tam potrebujejo tri, štiri take župnije.«

Takšno govorjenje se nam zdi realno in pravilno. Hvaležni smo g. nadškofu za to izjavo. Naj bi jo vsi, ki na Tržaškem odločajo, upoštevali in tako tudi ravnali.

Udeležencec

Zaradi čira v želodcu ima večkrat močne krvavitve, tako da obstaja le malo upanja, da bo to novo kazen pri življenju preстал.

VIKTOR PIATKUS

Piatkus je Litvanec. Njegova dežela je bila ob koncu vojne nasilno vključena v Sovjetsko zvezo. Moskovski režim vrši nad prebivalstvom pravi rododom, saj naseljuje v deželi vedno nove skupine ruskega prebivalstva, zavedne Litvance pa pošilja v kazenska taborišča po Sibiriji.

Piatkus je bil član »Odbora za nadzorstvo nad izvajanjem sklepov konference v Helsinkih«. Tudi on je bil obtožen »protisovjetske propagande«. Sodnik v Vilni ga je obsodil na deset let odvzema svobode. Prva tri leta bo moral prestati v ječi, naslednjih sedem pa v delovnem taborišču. Po prestani kazni ga čaka še pet let prisilnega bivališča.

FILATOV IN ŠČARANSKI

V Moskvi sta bili izrečeni dve sodbi. Ena se je končala s smrtnim izrekom.

Anatoliju Nikolajeviču Filatovu je sodilo posebno vojaško sodišče ter ga obsodilo na smrt z ustrelitvijo zaradi vohunjenja v prid ZDA in izdajstva. Ker je bil proces za zaprtimi vrati, izgubi obrazložitve obsodbe vsako vrednost.

Očitno se je sovjetski režim odločil za »trdo linijo« in se opira na Brežnjeva, ki je na eni zadnjih sej centralnega komiteja sovjetske partije dejal, da v SZ ne sodijo »oporečnikom«, temveč »zločincem«, ki se zoperstavljajo sovjetskim oblastem s silo, prevaro, vohunstvom, izdajstvom, prevratništvom in terorizmom. Demokratska svetovna javnost seveda teh stališč ne more sprejeti, dokler sovjetske oblasti zapirajo vrata procesom in svojih obtožb ne morejo podpreti z dokazi.

Anatolij Ščaranski, 30-letni profesor matematike, judovskega pokolenja, pa je bil obsojen na 13 let odvzema osebne svobode in sicer tri leta v zaporu, deset let pa v kazenskem taborišču. Pred petimi leti je zaprosil oblasti, da bi se lahko izselil z ženo Natalijo. Ženi so to dovolili, in sedaj po deželah zahodnega sveta nastopa za svoboditev svojega moža, Ščaranski pa je bil obtožen protisovjetske propagande in sedaj obsojen.

Ščaranski je obsodbo sprejel izredno dostojanstveno. Dejal je: »Svoji ženi in mojemu ljudstvu rečem samo: Prihodnje leto v Jeruzalemu! (To je staro voščilo, ki si ga Judje izreka, odkar so izgubili svojo domovino.) Temu sodišču, ki me je obsodilo, ne očitam ničesar. Zase vem, da sem bil vedno pošten in se nisem nikdar zatekel k hinavščini. Zato sem danes vesel, ne pa žalosten. Ponosen sem, da sem sodeloval s pogumnimi osebami kot so Saharov (Nobelov nagrajenec za mir), Orlov (pred kratkim obsojen) in Ginzburg.«

Sovjetski oblastniki so s temi procesi pokazali, da se nočejo zmeniti niti za proteste demokratične javnosti niti graje evrokomunističnih partij niti za pritisk, ki ga nanjo izvaja Sev. Amerika, naj bodo do oporečnikov bolj človečanski. SZ kot velesila noče veljati za slabotno. Zato te krute obsodbe. Morda bo kasneje kazni znižala kot izraz »dobre volje in širokogrudnosti.« A storila bo to

takrat, ko bo ona smatrala to za primerno.

UŽALOŠČENOST SV. OČETA

Sv. oče Pavel VI. se nahaja od petka 14. julija v svoji poletni rezidenci v Castelgandolfu. V tem času ne bo privatnih avdienc, pač pa splošna ob sredah in nagovor na obiskovalce ob nedeljah opoldne.

Ze prvi nedeljski nagovor 16. julija je sv. oče povezal s krivičnimi obsodbami v Sovjetski zvezi. Med drugim je dejal: »Zaključek procesov, o katerih govori ves tisk, nas sili, da tudi mi izrazimo svojo užaloščenost zaradi strogih obsodb, ki so bile izrečene nad osebami, ki imajo lastno miselnost in bi jih morali ščititi dogovori, sprejeti v Helsinkih. Po informacijah, ki smo jih prejeli, ni bilo dovolj poskrbljeno za obrambo obtoženec, zlasti pa ni sorazmerja med obtožnico in izrečenimi kaznimi. Imeti lastne poglede na dogajanja v družbi ne more biti nekaj prevarničnega, ampak pomaga k zboljšanju medsebojnih odnosov. Ob tej priložnosti izrekamo našo željo, da bi vse dežele in ljudstva povezovali veliki ideal človečanskih pravic, trpljenje obsojenih in njih družinskih članov — katerim naj velja današnja naša molitev — pa naj se obrne v večje dobro za njih narod, poznan po svojem izrednem človečanskem bogastvu, in za vse človeštvo.«

SSk za človečanske pravice v Sovjetski zvezi

Ob nedavnih težkih obsodbah sovjetskih oporečnikov Ščaranskega in Ginzburga je vsa demokratična javnost ostro protestirala proti kršenju osnovnih človeških pravic v Sovjetski zvezi zlasti prek političnih strank. Tako je deželni predsednik Slovenske skupnosti poslal protestni telegram sovjetskemu veleposlaniku v Rimu in poudaril, da izražajo čustva slovenskih demokratov v deželi Furlaniji-Juljski Benečiji tolmači vso zaskrbljenost zaradi nedavne teške obsodbe sovjetskih državljanov, krivih samo tega, da se borijo za državljanske pravice in svobodo ter odprto družbo.

• Papež Pavel VI. je pozdravil izvolitev Pertinija za novega predsednika italijanske države tako kot poglavar vatikanske države in kot škof rimskega mesta. Posebej je še zaželel, da bi Rim ostal simbol edinosti, bratstva, sloge in miru. Dejal je tudi, da svojim čestitkam pridružuje molitev, saj brez molitve nobena družba ne more doseči pravega in trajnega napredka.

• Za praznik sv. Petra in Pavla je prišel v Rim zastopnik carigradskega patriarha Dimitrij metropolit Meliton. Vatikanska delegacija bo obisk vrnila v Carigradu za praznik apostola sv. Andreja. Metropolit Meliton je sprejel tudi papež Pavel VI. Ob tej priložnosti je dejal, da je treba pogumno nadaljevati začeto delo za edinost, »da bomo mogli nekoč skupaj obhajati spomin vseh apostolov Vzhoda in Zahoda v velikem evharističnem somaševanju, polni edinosti in veselju.«

• Nad sto slovenskih duhovnikov je zadnje dni junija obiskalo slovensko Porabje na Madžarskem. Ogledali so si več znamenitih starodavnih cerkev, saj je novih cerkev komaj kaj. Ustavili so se tudi v Gornjem Seniku, kjer so Slovenci najbolj strnjeni. Opora jim je domači župnik Janoš Kühar, ki je edini še živeči slovenski duhovnik v Porabju.

• Kongregaciji za škofo in duhovnike sta skupaj izdali novo pastoralno listino, v kateri sta naznačena mesta in vloga redovnikov v pokoncilski Cerkvi.

Slovensko gospodarstvo

Ljubljansko »Delo« (30. junija letos) je v posebnem članku prineslo obširno poročilo o prevzemu lastništva zahodnonemške tovarne Körting Radio Werke GmbH (radijski aparati, televizorji ipd.) v mestu Grassau na Bavarskem, ki je bila v stečaju, po slovenskem koncernu iz Velenja. Stečaj so botrovala nenadne okoliščine, izgube v podružnicah te tovarne v raznih evropskih državah, pomanjkanje lastne prodajne mreže in drugo. Tovarna Körting zaposluje skoraj 1.300 delavcev. S slovenskim koncernom »Gorenje« pa je že dalj časa sodelovala pri izdelavi barvnih televizorjev.

Prevzem Körtinga po »Gorenju« je podprla sama bavarska vlada z gospodarskim ministrom Jaumannom na čelu. Ker pripada ta vlada krščansko-socialni bavarski stranki (CSU), ki jo vodi znani grovovnik Strauss, usmerjen izrazito zahodno in protikomunistično, je moral ljubljanski list, da slovenski bralci zaradi te podpore ne bi dobili slučajno ugodnega mnenja o tej tlađi, takoj zapisati, da »ima sicer malo razumevanja za utrjevanje kakega socialističnega podjetja na zahodnonemškem trzišču«. Ljubljanski list se je nadalje razpisal o tem, da so pisali nemški časniki o »rdeči pomoči Körtingu« in o »Gorenju« kot o »slovenskem paradnem konju«. Ne pove pa seveda, da katere liste gre.

Seveda je bilo za nemško javnost pravo presenečenje, da prevzame nemško tovarno kako podjetje iz komunistične države, saj je znano, s kako zagnanostjo nastopajo komunistične države in tisk proti mednarodnim družbam in njih dobičkom. Sedaj pa prav eno njihovih podjetij po »kapitalistično« prevzame v last eno najpomembnejših zahodnonemških tovarn radioaparatur, televizorjev in zabavne elektronike, s katero že dolgo sodeluje, kar jasno dokazuje, da so gospodarska načela vedno enaka tj. ustvariti čim večji dobiček.

Da je bavarska krščansko-socialna vlada lahko protikomunistična, toda nikakor ne protijugoslovanska ali protislovenska, dokazuje dejstvo, da ni nasprotovala prevzemu Körtinga po »Gorenju«, ampak je ta prevzem celo podprla. Bavarski tehnik »Bayernkurier«, ki ga izdaja predsednik CSU Franz Josef Strauss in je drugače kritičen tudi proti jugoslovanski politiki, komentira (30. junija letos) zelo stvarno omenjeni prevzem podjetja Körting in daje posebno priznanje bavarskemu ministru Jaumannu, češ da je daljnovidno ravnal in ukrepal tudi v širšo korist bavarskega gospodarstva. Tu je mišljeno odpiranje novih možnosti bavarskim podjetjem v socialističnih državah, začenši z Jugoslavijo, ki lahko s svojimi podjetji postane posrednik poslovanja delovanja med Zahodom in ideološko togim gospodarstvom evropskega Vzhoda.

»Bayernkurier« se potem razpiše še o gospodarski moči »Gorenja«, ki je tudi za nas, zaradi toliko poudarjane slovenske »majhnosti« nadvse presenetljiva. »Gorenje« s svojimi podružnicami in sestrskimi družbami ima nič manj kot 17.000 zapo-

slenih in prejšnje leto je imel celotni koncern nič manj kot 1,2 milijarde mark prometa, v lirah je to skoraj 5.000 milijard.

»Gorenje« nastopa tudi na zahodnonemškem trzišču, njegove izdelke je moč kupiti v najbolj znanih trgovskih velepodjetjih Quelle, Neckermann, Krups, Bauknecht. Izdelki so najboljše kakovosti in jih izvažajo v 52 držav na svetu. Posebna pozornost je posvečena tretjim državam v Aziji in Afriki. »Gorenje« razpolaga s svojimi tovarnami že v Grčiji, Gani in Iraku. V Münchenu pa ima svojo prodajno družbo, ki je imela lani sto milijonov mark prometa. Ta prodajna družba je ena od njenih osmih v različnih državah sveta.

Tovarna Körting bo najbrž tudi po prehodu v last velenjskega koncerna ohranila svoje ime. Poslovala bo še nadalje kot zahodnonemško podjetje po gospodarskem pravu te države. Ko so delavcem sporočili vest o prehodu tovarne v slovensko lastništvo, poročajo bavarski tehnik, je zavladalo med njimi po prejšnji negotovosti veliko olajšanje. O tem, po kakšni ceni je bila tovarna Körting prodana, pa da odgovorni molčijo. Govori se, da za 22 milijonov mark. Poleg podpore bavarske vlade pa bo za oživitve Körtinga primaknila »nekaj« denarja iz svojega lonca tudi nemška zvezna ustanova za delo z namenom, da se ohranijo delovna mesta.

Zadeva se bo tako gotovo iztekla v zadovoljstvo obeh strani. Slovenskemu koncernu oziroma, da ne bo tako »kapitalistično« zvenelo, sestavljeni organizaciji združenega dela Gorenje, kakor tudi vsem drugim podjetjem v domovini matici, je želeli še nadaljnega razvoja in mednarodnega uveljavljanja.

Omenimo naj vsaj štiri tovarne koncerna Slovenija-les iz Ljubljane v Združenih državah, banko podružnico Ljubljanske banke v Frankfurtu (Handelsbank), ali nameravano gradnjo gorenjskega izdelovalca smučij in čolnov »Elan« iz Lesc v Brnci (Fürnitz) pod Beljakom na Koroškem.

In želeli bi bilo, da bi matična podjetja in družbe ustanovile svoje podružnice tudi na zamejskem Primorskem, kjer smo bili slovenski ljudje toliko let odrinjeni od vseh pomembnejših upravnih in gospodarskih mest. Nedvomno ne bi šlo le za simbolično pomoč zamejstvu, ampak tudi za pomembno in gospodarsko uspešno vlaganje v zaostala območja in za okrepitev gospodarskih vezi med italijanskim gospodarstvom in evropskim Vzhodom.

■ Pretekli teden je prišlo do novega kroga egiptovsko-izraelskih pogajanj. Najprej sta se ob navzočnosti egiptovskega predsednika Sadata sestala na gradu Fuschl pri Salzburgu obrambna ministra Egipta in Izraela Gamasi in Weizman, na začetku tega tedna pa so se na gradu Leeds v Kentu (Anglija) pričeli ob prisotnosti ameriškega državnega tajnika Vanceja, ki je sestanek pripravil, razgovori med zunanjima ministroma Izraela in Egipta Dayanom in Kamalom.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Rimsko porotno sodišče je prišlo do zaključka, da pristaši že umrlega Valerija Borgheseja v noči od 7. na 8. december 1970 niso imeli namena izvesti oborožene vstaje in državnega udara, temveč so se le zbirali v prevratniške namene. Na deset let zapora je bil obsojen Remo Orlandini, na osem Mario Rosso, na štiri Sandro Bacucci. Ostali obtoženci so prešli še nižje kazni, medtem ko je bil bivši načelnik obveščevalne službe general Vito Miceli (sedaj poslanec MSI) povsem oproščen obtožbe, da je nudil kritje zarotnikom.

■ Neznanci so podtaknili ogenj v poslopju rimske univerze, kjer ima svoj sedež fakulteta za arhitekturo. Požar je popolnoma uničil ravnateljstvo fakultete in povzročil škodo tudi v bližnjih predavalnicah.

■ Italijanski zunanji minister Forlani in švicarski zunanji minister Pierre Aubert sta v Rimu podpisala načelni sporazum o reševanju problemov 30.000 Italijanov obmejnega področja, ki hodijo na delo v Švico. Govor je bil tudi o novem švicarskem zakonu o tujih delavcih (v Švici je pol milijona Italijanov na delu), o šolanju otrok izseljencev in o poklicnem delu za emigrante.

■ Bivši zahodnonemški kancler Willy Brandt se je štiri dni mudil v Rimu. Ta obisk je del dolgega krožnega potovanja okrog sveta, ki ga je začel kot predsednik »Komisije za mednarodna vprašanja razvoja«. Brandt je pred Rimom že obiskal London, Dublin, Pariz in Dunaj. Tu se je sestal ne samo z avstrijskim kanclerjem Kreiskym, temveč tudi z egiptovskim predsednikom Sadatom in vodjem izraelskih laburistov Peresom. Skupaj s Kreiskym je Brandt pripravil dokument v štirih točkah, kako priti do pravičnega miru na Blžnjem vzhodu. V Rimu se je Brandt srečal z Andreottijem, Forlanijem in Pertinijem, obiskal pa je tudi Vatikan, kjer se je sestal s kardinalom Villotom in državnim tajnikom Casarolijem, v zasebni avdienci pa ga je sprejel tudi Pavel VI. Papež je izrazil svoje zadovoljstvo nad delovanjem »komisije Brandt« in podčrtal, da zasleduje Ap. sedež iste cilje kot omenjena komisija, tj. zmanjšanje globokih razlik, ki ločujejo bogate in revne narode.

■ Kar enajst bombnih napadov v enem samem dnevu (v sredo 12. julija) se je primerilo v eni noči v Padovi. Predmet napadov so bile vojašnice, policijske postaje in avtomobili policistov. Odgovornost za atentate so si prevzeli »organizirani komunistični proletarci« in »delavska organizacija za komunizem«.

■ 17. julija so se v Bonnu sestali voditelji sedmih najbolj bogatih držav na svetu. Japonsko je zastopal ministrski predsednik Fukuda, Kanado Trudeau, Anglijo Callaghan, Italijo Andreotti, Zah. Nemčijo kancler Schmidt, ZDA in Francijo pa državna predsednika Carter in d'Estaing. Na koncu zasedanja je bila tiskovna konferenca, v kateri so šefi sodelujočih držav in vlad razložili skupno gospodarsko strategijo, ki ima namen zmanjšati inflacijo, povečati zaposlenost in premagati gospodarsko mrtvilo.

■ Predsednik ZDA Carter je izbral svetovni gospodarski vrh v Bonnu, da se je še posebej sestal s kanclerjem Schmidtom, obiskal sedež ameriških čet v Frankfurtu in Nato čet v Wiesbadnu ter obiskal Zahodni Berlin. Tu je izrekel željo, naj bi Berlin v ne preveč daljni bodočnosti zopet postal prestolnica združene Nemčije. Ob lasti Vzh. Nemčije so za čas, ko je bil Carter v Zah. Berlinu, poostrele pregled na cestnih mejnih prehodih, ki vežejo Zah. Nemčijo z Berlinom.

■ Turčija je umaknila s Cipra dva bataljona s 1.250 vojakov. Celotno število vojakov, ki so bili umaknjeni s Cipra od turške invazije leta 1974 je tako doseglo 17.250, vendar je na otoku še vedno okoli 25.000 turških vojakov, ki nadzorujejo 36 odstotkov površine otoka.

■ Vse baskovske dežele v Španiji so v vrenju. Najprej je prišlo do krvavih spopadov v Pamploni ob vsakoletnem slikovitem praznovanju sv. Firmina; nato je prišlo do protestnih povork v mestih Victoriji in Bilbau, kjer so udeleženci zažigali javna vozila in vzklikali zoper policijo. Na železniški progi med znanim letoviškim mestom San Sebastianom in francosko mejo pa je eksplodiral dinamični naboj.

■ Po 85 letih britanske kolonialne uprave je postalo Salomonsko otočje (šest večjih in več manjših otokov) samostojna država. Na otočju, ki ima 29.785 kv. km površine (poldruga Slovenija) živi 200.000 ljudi. Glavno mesto Honiara šteje 15.000 prebivalcev in leži na najvišjem otoku Guadalcanalu, ki so ga v zadnji vojni Amerikanci prvega po izredno krvavih bojih iztrgali iz rok Japoncev.

Glasbeno poletje na Goriškem in v deželi

Poletna doba ni samo čas počitnic v ožjem smislu, pač pa tudi čas oddiha v duhovnem pomenu. In sem lahko štejemo tudi razne prireditve in manifestacije, ki k temu gotovo po svoje veliko pripomorejo. Zato imamo navadno povsod razne poletne festivale, zlasti glasbene in gledališke.

V Italiji sami je vsako leto veliko lepih visoko umetniških prireditev, ki skušajo na sebi lasten način privabiti v razna središča — mestna ali počitniška, ob morju ali jezerih — veliko turistov in obenem ljubiteljev kulturnega užitka. Tako se skuša, vsaj kar zadeva glasbene prireditve, vedno dati na program kaj značilnega ali originalnega, da se bolj privleče občinstvo in kritiko.

Letos se ob Vivaldijevi tristoletnici povsod spominjajo del tega velikega beneškega baročnega mojstra. V Veroni so npr. prvič uprizorili njegovo opero »Orlando Furioso«, ki je sploh do sedaj niso poznali. Tudi letošnji festival »Settimane musicali« v Stresi ob Lago Maggiore se bo začel v Vivaldijevem imenu z izvedbo oratorija »Juditha triumphans«, nadaljeval pa se bo med drugim z velikimi vokalno instrumentalnimi deli Cherubinija in Verdija. Te dni se zaključuje znani Festival dveh svetov v umbriskem Spoletu, ki tudi že dolgo let združuje z obujanjem klasičnega duha predstavljanje najnovejših del. Prijazno vojvodsko renesančno mesto Urbino bo v prihodnjih dneh na posebnem glasbenem seminarju obravnavalo in na koncertih predvajalo dela nemškega baročnega skladatelja Heinricha Schütza. In tako marsikje drugje v Italiji in Evropi.

V naši deželi je glasbeno poletje tudi v polnem teku. Poleg operetnega festivala v Trstu, ki ima že svojo tradicionalno veljavo, gre predvsem omeniti pomembnejše koncerte v oglejski baziliki. Med temi

naj samo zabeležimo ob koncu junija izvedbe Vivaldijevih del, sedaj pa od strani orkestra in zbora švicarskega radia iz Berna Bachov Janezov Pasijon. Bazilika je tu že sama po sebi primeren okvir takim velikim glasbenim manifestacijam.

Gorica sama tudi ne drži križem rok. Zabeležiti moramo zlasti nedavno koncertno izvedbo madrigalne komedije »Amfiparnas« renesančnega skladatelja O. Vecchija, ki ga je zelo fino in skladno izvedel ansambel »Hortus musicus« iz Celovca v goriškem Avditoriju. Koncert je priredila občinska uprava; upamo, da bo kasneje spet predstavila kaj pomembnega na vokalno-instrumentalnem področju.

Prejšnjo soboto 15. julija pa sta simfonični orkester iz Beljaka in goriški zbor »Sant'Ignazio« izvajala v travniški cerkvi Mozartova dela. Poleg simfonije št. 30 in moteta »Exultate, jubilate« za sopran in orkester sta zbor in orkester predstavila Mašo v C-duru, znano pod imenom »maša kronanja«. Obe muzikalni telesi sta zelo posrečeno izvajali to nelahko delo in dosegli precej skladno zlitost, kljub dejstvu, da gotovo nista imeli veliko možnosti za skupne vaje in popolno uigranost. Zelo številno občinstvo je vse nastopajoče nagradilo z burnimi aplavzi.

Med podobnimi nastopi, ki zadevajo goriške glasbene skupine, naj omenimo še zbor goriških madrigalistov, ki je pred kratkim ob spremljavi komornega orkestra izvajal Schubertovo mašo v G-duru. Vse to kaže, da se tudi med skupinami v naši deželi javlja vedno večje zanimanje za tovrstno glasbeno poustvarjalno delo.

Gotovo bo v jeseni spet zaživila nova sezona, ki bo od mednarodnega pevskega tekmovanja »Seghizzi« dalje dobila svoj zagon. Obetajo pa se še drugi zanimivi koncerti, kjer bo tudi slovenski del lepo zastopan.

ab

Jugoslovani kaznujejo Trst?

Jugoslovanska carina je začela s podrobnimi pregledi na vseh mejnih prehodih okrog Trsta, tj. v Sežani (iz smeri Ljubljane), na Pesku (iz smeri Reka) in na Škofijah (iz Kopra in Istre). Pregledujejo natančno potne liste in nadzirajo iznos denarja, s čimer povzročajo na prehodih dolge zastoje vozil, katerih vrste segajo kilometre daleč.

Učinek v tržaških trgovinah se že pozna. Posli so v nekaj tednih padli za polovico. Trgovine ne najemajo več pomožnega osebja zaradi navala jugoslovanskih kupcev ob koncu tedna. Jugoslovanski kupci se preusmerjajo proti Gorici in Furlaniji, kjer pa trgovina doslej ni bila pripravljena za njih posebne želje. Kupujejo zlasti znane hlače kavbojke, da jih potem preprodajo drugim, zlasti vzhodnoevropskim turistom v Jugoslaviji. Ob silnem upadu prodaje v Trstu, ne le kavbojk, ampak tudi avtomobilskih delov, zlata, ur in drugega so začle v krizo mnoge tovarne v Venetu, Emiliji in celo Toskani, ki so doslej izdelovale za tržaško tržišče.

Ko so se časnikarji pozanimali o nenadni spremembi jugoslovanskega zdržanja na meji pri jugoslovanskem konzulatu v Trstu, jim je konzul Kante odgovoril, da ne gre za začasne, ampak za trajnejše ukrepe z namenom, preprečiti hitopletne tuji valut in blaga, s katerim se zadnji čas ukvarja veliko število mladih in mnogo študentarje. Na odgovornem mestu v Beogradu pa so rekli, da nikakor ne gre za posledico volitev v Trstu, na katerih je zmagala »Tržaška lista«, ki je naperjena proti Osimskemu sporazumu, češ da je to povsem notranja italijanska zadeva.

Tu gre seveda za diplomatsko govorico; časovno sovpadanje izida občinskih volitev v Trstu in jugoslovanskega ukrepanja na meji je samo po sebi preveč zgovorno, da med obema dogodkoma ne bi šlo za ozko povezavo. Mogoče je po eni strani še prav, da naši sosedji pokažejo nekatere domišljavim tržaškim protislovensko in protijugoslovansko usmerjenim krogom, da lahko Trst uspeva le od odprte meje in dobrega sosedstva.

Kakor tudi ni mogoče mimo vprašanja nameravane industrijske cone na Krasu, ki je z gospodarskega stališča, zdravstvenega in s stališča zaščite naravnega okolja povsem neumestna in bo poleg vsega uničila Slovence na Krasu. Če za to slednje v Rimu niso imeli posluha, je toliko bolj nerazumljivo, da ga niso imeli niti v Beogradu. Skratka, če bi omenjeni coni odkazali prostor v tržaškem in koprskem pristanišču, kamor v resnici spada, bi ne prišlo do teh političnih zapletov in negotovosti.

Iz Slovenije

Štiri zlate maše

V torek 4. julija dopoldne so na Brezjah imeli zahvalno danitev štirje letošnji zlato-mašniki: Viktorijan Demšar, Alojz Žitko (ZDA), France Klopčič in p. Bogumil Remec SJ. V zamejstvu poznamo predvsem p. Bogumila Remca, ki je vrsto let v poletnih mesecih pomagal na Sv. Višarjah. Vedno je bil romarjem na voljo v spovednici in za božjo službo v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku.

Romanje bolnikov na Brezje

V soboto 8. julija je bilo na Brezjah romanje bolnikov in invalidov. Ta romanja so se začela pred desetimi leti. Pobudo zanje je dala mladinska revija »Ognjišče«. Iz skromnih začetkov je postalo največje vsakoletno romanje na Brezjah. Letos so določili, da je bilo skupaj s spremljevalci okrog 10.000 udeležencev. Somaševanje je vodil nadškof dr. Jožef Pogačnik, z njim pa koprski škof dr. Janez Jenko in ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Za glasbeni program je poskrbela mladina z Opčin: dekliški trio Mavrica in ansambel Galebi.

Gledališče iz N. Gorice na tujem

Po uspešnem gostovanju na Poljskem, v Varšavi in Sčcinu, kjer je za svoje izvajanje poželo veliko priznanja, se je Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice udeležilo VII. festivala malih odrov v Bernu v Švici s predstavo dramatisiranega Cankarjevega romana »Martin Kačur« v priredbi Janeza Povčeta. Omenjenega festivala so se udeležile tudi odrske skupine iz Francije, Avstrije, Zah. Nemčije, Španije, Vel. Britanije, Italije, Švice, Nizozemske, Švedske in Ogrske.

O novogoriški predstavi so se pohvalno izrazili bernski listi »Tagsacht«, »Der Bund« in drugi. Zal je tamkajšnji tisk poročal o »jugoslovanskem« gledališču, kar pomeni, da ni bil ustrezno obveščen. Vtis je, da obstaja v matici še vedno bojazan predstaviti se v tujini s slovenskim imenom ali da so dana celo navodila iz Beograda v tem smislu.

■ Albanska vlada je uradno objavila, da ji je 7. julija vlada LR Kitajske odpovedala vso gospodarsko, tehnološko in vojaško pomoč. Obenem je odpoklicala domov vse svoje izvedence, ki so delali v Albaniji. Od leta 1954 naj bi bila prejela Albanija kar 4.250 milijard lir pomoči. Albanci bodo prisiljeni iskati si novih zavetnikov ali pa se vrniti pod okrilje Moskve, ki so jo dolga leta napadali in blatili enako kot Jugoslavijo.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Oton von Habsburg v Evropski parlament

Oton, sin zadnjega avstrijskega cesarja Karla, bo zastopal v Evropskem parlamentu nemško zvezno republiko Bavarsko. Njegova izvolitev je skorajda zagotovljena. Podpora njegovi kandidaturi mu je nudila krščansko socialna stranka, ki jo vodi znani konservativni politik Franz Josef Strauss.

Oton von Habsburg je nemški in avstrijski državljani in živi na Bavarskem blizu glavnega mesta München, skupaj z družino. Avstrija mu dolgo ni dovolila vstopa, nasprotovali so mu socialisti in liberalci, v času vlade ljudske stranke sredi šestdesetih let pa so mu to dovoljenje le podelili. Moral pa se je javno odpovedati oživiljanju monarhije. To pa ni pomenilo, da se je povsem odpovedal idejnemu in političnemu delu. V duhu njegovih idej so se v Avstriji organizirale skupine, ki jih je navdihovala predvsem nekdanja večnarodna avstrijska tradicija in prirejale predavanja, ugašena na dejstvo, kako lahko nekdanja večnarodna avstrijska preteklost služi za zgled Evropi narodov, češ da je bila Avstrija nekoč »Evropa v malem«. Ta ideja je sicer uspela združiti precej privržencev, zlasti nekdanjo aristokracijo, ki je v Avstriji še vedno številna, toda ni uspela na političnem polju, da bi omajala sedanje meščanske stranke, bodisi socialistično ali pa ljudsko.

Pred nekaj leti je bil Oton von Habsburg

izvoljen za predsednika Evropske lige, ki ima svoje somišljenike po vseh evropskih državah. V nasprotju s pričakovanji, da se bo ogreval za ponovno uvedbo monarhij, se Oton zavzema za moderno združeno Evropo, ki bo lahko učinkovita nasproti pritisku Sovjetov in lastnih komunističnih strank. Zato je tudi predmet nenehne gonje levičarskih listov. Kljub temu pa ni verjetno, da bi imel s svojimi idejami med evropskimi množicami večji uspeh, zakaj javnost bo v njem vedno videla predvsem cesarjevega potomca in mnogo manj sodobnega politika.

Gospodarstvo Brazilije

Podtajnik severnoameriškega zakladnega urada, Fred Bergsten, je izjavil v Sao Paulu ob sprejemu na ameriški trgovinski zbornici, da igra Brazilija pomembno vlogo v svetovnem gospodarstvu današnjega časa. Brazilsko gospodarstvo je po velikosti deseto na svetu. Je eno redkih, ki je v krizi zadnjih let ohranilo precejšnjo gospodarsko rast. Njegove devizne rezerve so na enajstem mestu v svetovnem merilu. Kot svetovni uvoznik je na trinajstem mestu, kot izvoznik prehranbenih dobrin pa na drugem, takoj za ZDA. Kot prejemnik ameriških gospodarskih naložb se nahaja na sedmem mestu in kot prejemnik posojil svetovne banke in medameriške razvojne banke na prvem; prav tako je Brazilija ena največjih najemalcev posojil na svetovnem denarnem trzišču.

Slavje štirih škofij v Ogleju Delovanje rajonskih svetov v bodočem petletju

Jezikovna pisanost naše dežele in proznost nove liturgije sta prišli do polnega izraza preteklo nedeljo 16. julija ob slavju v čast oglejskima mučencema sv. Moju in Fortunatu. Ta dva svetnika časti oglejska Cerkev že od davna, v zadnjih letih pa njuno slavje zadobiva vedno bolj sodoben značaj, to se pravi, da se skuša prilagoditi sedanjim razmeram.

Te razmere pa so v tem, da je oglejska dediščina last štirih narodov oz. narodnosti: Furlanov, Slovencev, Nemcev in Italijanov. V preteklosti se na to ni polagala kaka posebna važnost, danes je pa to nujno, ker se narodna in jezikovna zavest žele uveljavljati tudi v liturgiji, kakor se uveljavljata v civilnem življenju. Prenovljena liturgija nudi za to potrebne možnosti, ki jih modri pastirji znajo uveljaviti. To smo videli ravno preteklo nedeljo v Ogleju.

Goriški nadškof Cocolin je k slavju povabil svoje sobrate iz Vidma, Trsta in Pordenona oz. nekdanje Concordie. Gre za tri škofije, ki so skupaj z goriško tvorile oglejsko jedro nekdanjega oglejskega patriarhata. Ker je v Ogleju prišel tudi videmski pomožni škof, je somaevalo pet škofov in lepo število duhovnikov iz vseh štirih škofij. Tudi vernikov je bilo precej, četudi bi jih lahko bilo več, zlasti še slovenskih.

Maša je bila slovesna, kakor se spodobi za tako slavje v taki baziliki. Somaševanju je predsedoval nadškof Cocolin, ki je imel uvodno besedo v liturgijo in tudi pridigo. Njegova uvodna beseda je takoj nazaj kazala svojevrstnost slavja: v italijanščini, slovenščini, nemščini in furlanščini je bila podana uvodna misel v mašo. Prvo berilo je msgr. Simčič prebral v slovenščini, drugo msgr. Marcuzzi v furlanščini, evangelij so pa prebrali v italijanščini. Po evangeliju je nadškof Cocolin razvil naslednje misli:

Naša krščanska vera je veselo oznanilo ljubezni. To oznanilo nas je zbralo v tej oglejski baziliki, od koder se je kot žarki razširilo po vseh naših deželah. »Od mnogih strani« smo namreč prišli, da počastimo pričevalca vere sv. Mohorja in Fortunata.

To slavje svetih mučencev, kateremu so se pridružile tudi sosednje škofije Videm, Trst in Pordenone, stavi nam vsem posebne zahteve. Potrebno je, da znova odkrijemo globoke vrednote krščanske tradicije, ki nas vežejo s preteklostjo živega občestva vernikov. To je nadvse važno, če hočemo obnoviti svojo povezanost s Kristusom.

Zbrani smo tudi zato, da se spomnimo na stalno in konkretno pomoč, za kar so se naše Cerkve zavezale pri obnovi Furlanije, ki je še vedno zaznamovana od žalosti za mrtvimi in zaradi velikanske škode. Nujno je zato, da nadaljujemo z našo solidarnostno akcijo, da bo materialna obnova simbol tiste duhovne obnove krščanskega upanja, ki mora vedno razsvetljevati in podpirati naše cerkvene skupnosti v sreči in nesreči.

V tej luči smo poklicani, da damo smisel svoji veri. Le če bomo zares živeli kot kristjani, bo naša vera mogla odgovarjati naši zgodovinski poklicanosti.

Vsi nadomestki so določeni za propad. Propadlo bo krščanstvo, ki bo enostransko spolitizirano, kakor tudi tisto, ki se istoveti z nekim humanizmom. Tudi preveč razumsko zapodaneno krščanstvo ali ono, ki je izrgano iz resničnih zgodovinskih pogojev.

ANDREJ MAJČEN SDB

Iz moje misijonske kronike

NEDELJE ZA POKLICE
IN APOSTOLAT TISKA

Tudi tukaj v Tainanu bomo obhajali nedeljo za poklice. Pa je le nekoliko težko med temi tridimni pogani. Hongkong je za tako delo zares idealen. Odprli bomo nov mladinski center v Tuku-ju, z otroškim vrtecem, kapelico in župnijskim uradom ali ekspozituro. To je poldrugo uro hoda od tukaj. Prišel bo sam gospod škof, da bo tukaj imel mašo in pridigo, nakar bo blagoslovil novo hišo. Navzoče bodo tudi civilne oblasti z županom in svetovalci. Na stavbi seveda še marsikaj manjka.

Posebno nujna bi bila knjižnica s primernim številom verskih knjig v kitajščini. Po don Boskovem zgledu smo se tudi v tem koncu posvetili apostolat tiska in izdali precej knjig. Založnik nam seveda ne more dajati knjig zastoj, pač pa po nižji ceni. V začetku je avstrijski salezijski misijonar Weidinger na veliko organiziral »Salesian Press«, a ker ni bilo

skih okoliščin ne bosta mogla uspeti. Samo resnična vera, ki se javlja v ljubezni do Boga in do bližnjega, bo lahko povrnila našim Cerkvam moč in zagon, da bodo razsvetljevale, usmerjale in prekrasile človeštvo, saj so poklicane, da postanejo luč, sol in kvas.

O da bi nas zgled sv. Mohorja in Fortunata zares spodbudil k želji, da tudi mi postanemo oznanilo vere, upanja in ljubezni. To je edini smisel in namen, zaradi katerega smo se danes zbrali tukaj v Ogleju, ob misli na vstalega Kristusa, ki kaže pot, na katero morajo naše Cerkve stopiti skupaj z njim za rešitev človeštva.

Po nadškofovi pridigi se je maša nadaljevala v italijanščini, očenaš je pa vsa cerkev zapela v latinščini po gregorijanskem napevu. Pri tem spontanem skupnem petju sem se znova potrdil v prepričanju, da sta gregorijanska petje in latinski jezik še zmeraj tisto, kar katoličane druži tudi v vidno občestvo molilcev.

Prav tako je človeka presunil zaključni latinski Ite missa est in Deo gratias, ki je nazaj odpela cela cerkev, kot smo nekoč poslušali pri slovenskih mašah.

Rekli smo, da je maša bila slovesna, k slovenski maši pa spada slovesno petje. Za to sta poskrbela Sinfonieorkester iz Beljaka in zbor Sv. Ignacija iz Gorice. Prvi je nastopil pod vodstvom dirigenta Hansa Schambergerja, drugega pa je vodil St. Jericijo; skupno je sodelovalo blizu sto oseb. Zbor in orkester sta izvajala Mozartovo Krönungsmesse za zbor, soliste in orkester. Mašo so izvedli v celoti z Glorio, Credom in ostalimi deli. Med liturgičnimi besedili je zbor Sv. Ignacija zapel tudi nekaj drugih pesmi, med temi eno slovensko in eno furlansko nabožno skladbo.

Po maši sem se ustavil z nekaterimi prijatelji in znanci na trgu pred cerkvijo in smo komentirali pravkar končano slavje. Eni bi si želeli v baziliki samo gregorijansko petje, drugi naj bi opustili Credo, ki je zmeraj dolg in vernikom nič ne pove. Bolj primerno bi bilo, če bi ljudstvo vero na glas molilo. Tretji so pa bili veseli, da nas liturgija vsaj ob določenih priložnostih poveže v vidno molitveno skupnost okrog evharističnega Jezusa, ki se daruje pri maši.

Ti slednji so še najbolj zadeli ekumenski pomen sličnih liturgičnih slovesnosti, kot je bila nedeljska. Naj bi se še bolj razširile ob sodelovanju vseh, ki smo iz Ogleja prejeli luč evangelija in krščanske kulture.

K. H.

■ V ponedeljek 17. julija se je sestal novoizvoljeni svet dežele Furlanije-Juljskega krajin in izvolil za svojo četrto mandatno dobo Arnalda Pittonija (PSI) za predsednika sveta. Od navzočih 59 svetovalcev se je za Pittonija izreklo 50, dva svetovalca Furlanskega gibanja pa nista hotela glasovati. Slovenska svetovalec Drago Štoka (SSK) in Boris Iskra (PCI) sta prisegla najprej v slovenščini, furlanska pa najprej v furlanščini, šele nato pa oboji v italijanščini.

■ Dva mrtva in sedem ranjenih je bil tragični obračun eksplozije, do katere je prišlo v miljski ladjedelnici »Alto Adriatico«. Eksplozirali so plini, ki so izhlapevali v sveže prepletkanem podpalubju splava ob pomolu. Namestnik državnega tožilca je izdal tri sodna obvestila in sicer zoper lastnika podjetja, kemika in vodjo del.

potrebnega kapitala, so pozneje ustanovo prevzeli škofje. Eno je gotovo: don Boskovi sinovi so dali katoliški knjigi v kitajščini pomemben doprinos. Toda knjige je treba imeti in jih širiti med ljudmi, drugače je tiskovni apostolat mrtvorajeno dete.

Pred tedni smo poslali prvega formozanskega kandidata v salezijski noviciat v Hongkongu. Svoj čas so meni naročili, naj ga nekoliko pripravim. Včeraj sem dobil od magistra pismo, v katerem pravi, da je kar zadovoljen z njim. Upam, da bo vztrajal in da bo lepo napredoval, kot tisti, ki sem vam jih svoj čas priporočil.

ASISTENT STAREGA KOVA

Danes, 5. maja 1978, ne pišem iz Tajnana, ampak iz Čau Čeva. Tu ima svoj mladinski dom, Boystown mu pravijo, g. Mac Cabe. Ker so ga začeli boleti zobje, je šel za mesec dni v Hongkong in ga sedaj jaz nadomestujem kot že prej enkrat.

Peljal sem se z ekspresom do Tungpinga, od tam naprej pa s taksijem; zadnji del poti po krasnem drevedu kokosovih palm. Res nekaj lepega in čudovitega. Povsod polja, riž in zopet riž, pa sadje, banane in druge božje dobrote. Podnebje je precej ugodno in tako ponoči le malo

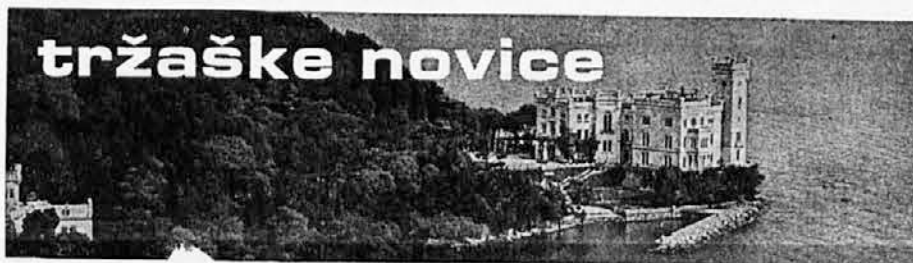
V ponedeljek 10. julija so se na sedežu Slovenske skupnosti sestali novoizvoljeni strankini svetovalci v petih okrožnih svetih tržaške občine s člani izvršnega odbora SSK. Sestanek je bil v celoti namenjen delovanju rajonskih svetov v bodočem petletju in izdelavi okvirnih stališč, ki jih bodo predstavniki SSK zastopali v vseh petih rajonskih svetih.

Uvodno poročilo o sedanjih političnih situaciji je podal deželni tajnik dr. Drago Štoka, ki je poudaril nejasnosti političnega stanja po zadnjih volitvah in dejal, da se bodo te nejasnosti vedno odražale tudi v rajonskih svetih. Je pa Štoka naglasil, da je SSK proti komisarskim upravnim in da je torej pripravljena na sodelovanje s čim širšim krogom demokratičnih strank; seveda pa pri tem niti za trenutek ne odstopa od svojih splošnih načel, ki sovpadajo z osnovnimi zahtevami vse slovenske manjšine v Italiji. Ta načela je mogoče zaobjeti v eni sami zahtevi, tj. v zahtevi po vsestranski uveljavitvi slovenske manjšine v Italiji v duhu republiške ustave, ki zagotavlja vsem državljanom enakost ne glede na jezik, ki ga govorijo. Kar zadeva vodenje konzultacij, da je imela SSK, na osnovi dogovora med demokratičnimi strankami, doslej predsedstvo enega rajonskega sveta in je izrazil prepričanje, da bo prišlo tudi v bodoče do takega dogovora, ki bo omogočal tudi manjšim strankam, da s predsedniškim mestom v eni izmed konzultacij pripomorejo k demokratizaciji decentralizirane občinske uprave. »Seveda bi moralo v tem primeru — je zaključil Štoka — pripadati SSK predsedstvo ene tistih konzultacij, kjer so problemi Slovencev najbolj pereči in kjer ima SSK po dva svetovalca.«

Nato je član izvršnega odbora Bojan

Brezigar seznanil novoizvoljene svetovalce z nekaterimi podrobnostmi o začetku delovanja in o pristojnosti rajonskih svetov, ki jih vsebuje zakon iz leta 1966. Brezigar se je še zlasti zaustavil pri vprašanih urbanističnega razvoja tržaške občine in poudaril, da ima SSK svoje svetovalce samo v petih rajonskih svetih, a da bodo ti sveti pristojni za večino občinskega ozemlja in še zlasti za tista področja, kjer je gradbena dejavnost najbolj v razvoju in kjer ni predvidena le stanovanjska gradbena dejavnost, ampak tudi gradnja industrijskih objektov ter cestnih infrastrukturnih. »Prav na tem področju — je dejal Brezigar — bodo morali biti predstavniki SSK izredno pozorni na vsako odločitev, kajti zavedamo se, da je marsikdaj težko vskladiti splošne interese s specifičnimi interesi manjšine.« Brezigar je nato poudaril odločno nasprotovanje SSK razlaščenju in raznarodovanju slovenskih področij ter opozoril na delo, ki ga bodo morali ob teh vprašanih opraviti rajonski sveti.

Sledil je poseg dosedanjega svetovalca v konzultaciji za vzhodni Kras Milana Vremca, ki je bil na zadnjih volitvah ponovno izvoljen. Vremec je nakazal delovanje rajonskih svetov s praktičnega vidika in možnosti, ki jih imajo še zlasti predstavniki teh svetov pri usmerjanju dela. Zaustravljal se je tudi pri dosedanjem delovanju vzhodnokraške konzulte in o delovanju posameznih komisij, ki se je marsikdaj izkazalo celo za koristnejše od dela konzultacij s celimi. Vremec je še izrazil željo, da bi bodoča občinska uprava v večji meri upoštevala mnenje rajonskih svetov kot dosedanja. Ob koncu sestanka se je razvila živahna diskusija, v katero so posegli skoraj vsi prisotni člani izvršnega odbora in izvoljeni svetovalci.

tržaške novice

Stoletnica rojstva dr. Jakoba Ukmarja

Msgr. dr. Jakob Ukmar bo ostal za nas primorske Slovence, za tržaške pa še posebej, važna osebnost, ki kateri se bomo še dolgo vračali. Pred sedmimi leti smo ga pokopali. Če bi še živel med nami, bi bil v četrtek 13. julija dopolnil sto let življenja. Kaj naravno, da smo za to priložnost oživil njegov spomin.

Istega dne ob osmih zvečer je bila posebna slovesnost v škedenjski cerkvi, kjer je srečeval, pridigal in spovedoval 52 let. Škof Bellomi ni poznal msgr. Ukmarja, a je veliko slišal o njem, zato je hotel povzdigniti liturgično obhajanje s svojo prisotnostjo. S škofom je somaevalo 13 duhovnikov, v klopi je bil z nami tudi msgr. Leopold Jurca iz Kopra, ki prav te dni končuje svojo knjigo »Moja leta v Istri«, z njim pa tudi kancler koprške škofije Ivan Kobal in urednik »Ognjišča« Franc Bole.

Govor je imel dr. Angel Kosmač. Orisal je zemeljska leta dr. Ukmarja, priklical v spomin njegove lepe lastnosti in opravljeno delo, predvsem se pa je zahvalil

pospančkam...

Sedaj so fantje v šoli, v ljudski, srednji in višji srednji šoli. Fantje so pridni in zelo dobrega duha. Prav naša salezijska delo, kot smo ga včasih imeli, a se ga sedaj mnogi salezijanci boje kot hudih žegnane vode, ker je pač treba biti nadzira-telj (asistent smo včasih rekli) od pol petih zjutraj do desetih zvečer. Asistent starega kova je vedno dober, vedno vzgojitelj.

Tako na stare dni znova preživljam mlade dni svojega salezijskega delovanja. Vem, da je sedaj prišlo nič koliko novega: psihologija, biologija, pedagogija, osebnostna vzgoja in ne vem kaj še vse... Debele knjige vse to natančno razlagajo in razložijo, a konec koncev se postavljajo z učenostjo in ne z uspehi, ki so in ostanejo na papirju. Z majhnimi se je treba majhnega narediti in se žrtvovati tudi na stara leta z asistenco, z dobro besedo, posebno pa z rožnim vencem v roki...

Sedaj pa nekoliko pogledam v tisto knjigo, ki sem jo iz Evrope prejel o don Bosku in Dominiku Saviju, katerega praznik bomo jutri obhajali. Naj mi Dominik posreduje malce svoje duhovnosti, da jo bom lahko podal našim dragim sirotam in zapuščencem. (Konec prihodnjici)

Slovenska maša na Greti

Cerkev na Greti v Trstu je posvečena Karmelski Materi božji in 16. julija je njen glavni praznik. Letos je bila prav na ta praznik, tj. preteklo nedeljo, v cerkvi na Greti prva sv. maša v slovenskem jeziku.

Župnijo na Greti upravljajo redovniki karmeličani. Samostojna župnija na Greti je novejšega datuma. Prej je večji del njenega ozemlja spadal pod župnijo Rojan, manjši pa pod Barkovlje. Slovenski verniki na Greti imajo možnost, da hodi-jo k slovenski božji službi ali v Rojan ali v Barkovlje in v resnici tudi hodijo. Vendar je lepo število slovenskih vernikov, ki zaradi bližine obiskujejo cerkev na Greti in so pri maši v italijanskem jeziku.

Ko se je ustanavljala samostojna župnija, se je govorilo, naj bi karmeličani sami poskrbeli za slovenske vernike v njihovem materinem jeziku. Končno pa je škof od te zahteve popustil, ker karmeličani niso imeli duhovnika, ki bi obvladal slovenski jezik, ustanovitev samostojne župnije na Greti pa je postala nujna.

Četrta komisija, ki razpravlja o dušnopastirskih vprašanih med Slovenci je pooblastila dve članici, slovensko in italijansko za razgovor z redovniki na Greti, da bi bila vsako leto vsaj za god Karmelske Matere božje v njihovi cerkvi maša v slovenskem jeziku. Karmeličani so na to takoj pristali.

Prostorna cerkev je bila preteklo nedeljo skoraj polna. Ljudje so vzeli obisk na Greti kot majhno romanje. Sv. maša je bila popoldne ob petih. A že bolj zgodaj so prihajali ljudje, molili rožni venec in litanije ter peli Marijine pesmi. Med mašo je pol rojanski cerkveni zbor. Bolj zahtevne pesmi so se menjavale z ljudskimi. Bila je tudi priložnost za spoved. Precej ljudi je prešlo sv. obhajilo.

Župnik na Greti in drugi redovniki so nas zares prijazno sprejeli in bili presenečeni nad udeležbo in vzornim sodelovanjem pri maši. Za Slovence z Grete pa je bila sv. maša prijetno doživetje. Lepo je bilo. Upam, da bo to mašno srečanje na Greti pripomoglo k boljšemu medsebojnemu spoznanju. - SZ

Razstava starih tiskov

V palači Costanzi v Trstu so odprli razstavo »Tiskane knjige« od 16. stoletja do konca osemnajstega; Spomeniki Koroške, Slovenije in Furlanije-Juljske krajine. Pobuda za razstavo se vključuje v program kulturnih izmenjav med sosednimi deželami in pomeni v bistvu nadaljevanje dejavnosti, ki so jih sprožili na majskih pogovorih v Ljubljani ob srečanju Alpe-Adria.

Otvoritve so se med drugim udeležili minister za kulturo SR Slovenije Ujčič, generalni konzul v Trstu Renko, predsednik kulturnih skupnosti Slovenije Kolenc in ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani Berčič.

Septembra se bo razstava, ki obsega celovrsto dragocenih izvirnikov in kopij ter reprodukcij, selila na Koroško, kjer jo bodo odprli v Celovcu.

Tržaška kreditna in Ljublj. banka

Ravnatelj in predsednik Tržaške kreditne sta bila pred kratkim na obisku pri Ljubljanski banki. Ob tej priložnosti sta obe banki razpravljali, da obstajajo med njima še dalj časa stiki »glede sodelovanja pri uresničevanju gospodarskega dela Osimskih sporazumov.« (Ti sporazumi so zadnje čase predmet nenehnega omenjanja, najsi spadajo zraven ali ne, kot da bi prizadeti hoteli s tem pred oblastjo in javnostjo prikriti vse svoje probleme in težave!)

Tržaška kreditna je pri tem dala vedeti, da je v zadnjih letih »vzpostavila konkretne in korespondenčne odnose z večjim številom evropskih bank«. Če je že poslovna skrivnost pri imenih teh »evropskih« bank, bi lahko vsaj navedla, v katerih državah se nahajajo te banke, tako da ne bi izgledalo, da ostaja zgolj manjšinska. Ni se mogoče znebiti vtisa, da ta slovenski denarni zavod v Trstu ne opravlja niti prave gospodarske in še toliko manj narodnoobrambene vloge na poslovnem področju.

● V Romuniji je umrl katoliški škof vzhodnega obreda Juliu Hirtea, star 64 let. Ker so katoličane vzhodnega obreda (pol-drug milijon vernikov) po zadnji vojni nasilno vključili v pravoslavno Cerkev, svoje službe ni mogel opravljati. Verniki pa so ga zaradi pogumnega pričevanja zvestobe Rimu zelo spoštovali.

● Od aprila 1975 so komunistične oblasti v Vietnamu držale v zaporu saigonskega pomožnega škofa Frančiška Nguena, ki ima sedaj 50 let. Nedavno je bil spuščen iz ječe, a so oblasti obenem določile, da mora bivati v nekem župnišču blizu Hanoja v Sev. Vietnamu.

KATOLIŠKI GLAS
list za kritične bralce

SSk za slovenske šole v obeh mestnih predelih

Občinska svetovalca SSk Paulin in Bratuž sta naslovila na goriškega župana pismo vprašanje v zadevi slovenskih osnovnih šol in vrtcev v našem mestu. Svetovalca sprašujeta, kaj namerava občinska uprava za namestitvijo osnovnih šol, posebej one v ul. Vittorio Veneto, o kateri gre glas, da jo namerava občina preseliti v novo šolsko poslopje v ul. Campi skupno s šolo iz ul. Croce. To pa bi bilo v popolnem neskladju z zahtevami in pričakovanji vse slovenske javnosti v Gorici, saj morata še nadalje v mestu ostati dva ločena centra za osnovne šole, v severnem in južnem delu mesta. Obenem zahtevata ustanovitev še ene sekcije otroškega vrtca v Štandrežu.

Izidi matur

Tečaj za vzgojiteljice v otroških vrtcih so v Gorici z uspehom izdelale: Drobež Alenka, Leban Emanuel, Lavrenčič Loredana, Pavletič Nadjia.

Na klasični gimnaziji-liceju so z uspehom izdelali:

Gorica: Bukovec Marko, Cont Vladimir, Čubelj Marko, Devetak Davorin, Ferletič Ana Marija, Leban Mauro, Macuzzi Simon, Nanut Loredana, Peršolja Lovrenc, Prinčič Irene, Sirk Ivan.

Trst: Pettiroso Patrizia, Poropat Irene, Regent Neva, Rodošek Jasna, Rupel Lidija, Sossi Vesna. Ena kandidatinja je bila zavrnjena.

Umrli je duhovnik zgodovinar

V petek 14. julija je po krajši boleznii umrl v Gorici msgr. Francesco Spessot v starosti 88 let. Pokojni je bil duhovnik od leta 1914, ko je bil posvečen. Njegova prva služba je bila v Ogleju, kamor je šel za kaplana. Tu ga je doletela prva svetovna vojna, ob začetku katere so številni furlanski duhovniki šli v begunstvo, druge so italijanske vojaške oblasti internirale. Mladi kaplan Spessot je imel srečo, da so ga pustili pri miru. Ves čas vojne je tako vodil oglejsko župnijo in se seznanil s tedanjim vojaškim kuratom Celsom Constantiniem, ki je pozneje postal kardinal. Spessot in Constantini sta bila oba vneta za zgodovino in umetnost. Zato je njuno prijateljstvo trajalo tudi po vojni.

Leta 1919 je nekaj časa vodil svojo rojstno župnijo Farro, nato pa je šel za župnika v razne furlanske župnije (Moraro, Pereteole). Nazadnje je prišel za župnika in dekana v Gradiško (1943-1952). Ker so potrebovali knjižničarja za centralno knjižnico v goriškem bogoslovnem semenišču, je to mesto prevzel msgr. Spessot. Semeniško knjižnico je vodil, dokler so mu dopuščale moči in vid, ki mu je začel slabeti. Zato je pustil mesto knjižničarja

in se umaknil v zasebno življenje v rojstni Farri.

Msgr. Spessot je bil dober duhovnik; imel je tudi svojega konjička in to je bila zgodovina domačih krajev. Že kot študent in pozneje kot bogoslovec je brskal po arhivih in začel pisati članke iz zgodovine furlanskih vasi. Pozneje ga to veselje ni več zapustilo. V krajevnih listih in revijah je objavil vrsto svojih raziskav s področja domače zgodovine. Izdal je tudi več monografij. Ker je obvladal vse štiri deželne jezike (italijanščino, furlanščino, slovenščino in nemščino), se je pri svojih raziskavah mogel posluževati dokumentov v vseh teh jezikih. To je bila prednost, ki je sedaj mnogi mlajši italijanski zgodovinarji nimajo, saj zlasti slovenščino le malo kdo pozna. In vendar ne moreš objektivno pisati o naši deželni zgodovini, če ne poznaš slovenščine.

Pogreb msgr. Spessota je bil v soboto 15. julija v Farri; pogreb je vodil nadškof Peter Cocolin.

Naj v miru počiva v domači zemlji!

Poroka

V cerkvi Sv. Duha na goriškem gradu sta se v soboto 15. julija poročila Nataša Škerk, hčerka ravnateljke Kmečke banke v Gorici in dr. Franco Bernat iz Gorice. Sorodniki in prijatelji jima želijo vso srečo na novi življenjski poti.

Slovenski vrtec v Ronkah?

Senator Bacichi in senatorka Gherbez, oba PCI, sta naslovila na podtajnika ministrstva za javno vzgojo Spigarolija vprašanje v zvezi z rešitvijo prošnje za odprtje otroškega vrtca v Ronkah, ki jo je tamkajšnja občinska uprava naslovila na šolsko skrbništvo v Gorici. Šolska skrbništva spadajo v pristojnost omenjenega ministrstva.

Senatorja navajata v svojem posegu, da živi v Ronkah, pa tudi v bližnjih krajih Tržiču, Starancu, Foljanu, Sredipolju, Romjanu (Vermeigliano) veliko slovenskih družin. Prošnja omenjene občinske uprave pa da se nanaša na starše 21 slovenskih otrok, ki želijo zanje otroški vrtec v materinem jeziku. Občina sama da je že poskrbela za primerne prostore za nastanitev slovenskega vrtca.

Iz italijanskega tiska povzemamo, da bodo v bližnjem Tržiču v prihodnjem šolskem letu začeli delovati trije novi italijanski vrtci. Če gre za te, se zadeve hitro rešijo, za odprtje slovenskih pa je treba premagati gore birokratskih formalnosti, ki naj bi slovenskim ljudem vzele pogum. Zato močno dvomimo, da bo Rim kljub posegu omenjenih senatorjev dal dovoljenje za odprtje slovenskega vrtca že za prihodnje leto. In nam bo samo v veliko zadovoljstvo, če smo se tokrat zmotili.

SSk vzpostavila stike in razgovore z osrednjima slovenskima organizacijama (SSO in SKGZ), katerih predlogi naj bi bili izraz celokupne slovenske manjšine, temu pa naj bi sledili stiki z ostalimi italijanskimi strankami ustavnega loka. Sprejeto je bilo nadalje načelno stališče, da bo SSk prevzela odgovornost v raznih odborih ali pa ostala odnosno prešla v opozicijo.

Na dlani je torej, da je od pripravljenosti večinskih strank do reševanja naših problemov odvisno, kakšno bo dokončno stališče SSK, ki bo vsekakor v skladu s sklepi zadnjega deželnega kongresa in bo enotno za vso deželo.

V smislu sklepov zadnjega zasedanja pokrajinskega sveta SSK je delegacija te stranke že imela vrsto sestankov in srečanj z različnimi organizacijami in strankami. Ker je namen in volja SSK, da se v najširši možni obliki uveljavi volja slovenskih volivcev, je vzpostavila stike s Svetom slovenskih organizacij (SSO) in Slovensko kulturno gospodarsko zvezo (SKGZ). Sestali so se nadalje na ločenih sestankih s predstavniki DC, PCI, PSDI, PSI in PRI.

Na vseh teh razgovorih je SSK preverjala namene zlasti v luči slovenskih problemov in odprtih vprašanj. Jasno je, da bo lahko stranka izrazila svoja dokončna stališča, ko se bo na t. krog zaključil.

Delegacija SSK na teh sestankih je vodil pokrajinski tajnik Marjan Terpin, v njej pa so bili še Gradimir Gradnik, Emil Valentinčič in Karlo Brešan.

Letovanje goriških strežnikov

Tudi letos smo bili goriški strežniki na letovanju v koči sv. Jožefa v Zabnicah in sicer kar celih deset dni od 5. do 15. julija. Spočetka je bilo bolj deževno vreme, a zadnji teden je deževalo le ponoči, drugače je bilo sončno. Čas letovanja smo dobro uporabili za vsakdanji enourni sestanek, za žogo, za igro s češarkami in za izlete. Bili smo na Sv. Višarjah, pri Belopeških jezerih, parkrat pri potoku, kjer je bilo zabave ob vodi na pretek. Na Višarjah smo bili tudi na snegu, saj ga je v bližini še dokaj po kotanjah. Ob večerih pa smo poslušali napeto misijonsko povest »Strahovi«, da smo lahko še v sanjah imeli opravka z njimi.

Lepo je bilo, čeprav nas je bilo le 13 od 22 strežnikov. Pa drugič več, saj upamo, da nas bo koča tudi v bodoče sprejela pod svojo gostoljubno streho. Za prijetne dneve se moramo zahvaliti tudi našemu g. župniku in s. Karmeli, katera je skrbela za naš tek.

Števerjan

Sv. Mohor. Praznik našega sozaveznika sv. Mohorja smo tudi letos slovesno obhajali. Imeli smo slovesno sv. mašo, ki jo je daroval domači župnik Anton Prinčič ob koncelebraciji msgr. F. Močnika iz Gorice, ki nam je v pridigi povedal nekaj spodbudnih misli, predvsem kako sta bila sv. Mohor in Fortunat oznanjevala božje besede in kako so potrebni v teh zmedenih časih tudi danes oznanjevalci evangelija. Spomnil nas je na veliko dolžnost, ki jo imamo vsi, da poskrbimo za duhovne poklice.

Po maši se je ob ubranem petju in pritrkanju razvila po vrhu števerjanskega hriba evharistična procesija, ki jo je vodil msgr. Močnik. Pri dveh oltarjih smo poslušali evangelij o sv. Evharistiji in prosili za blagoslov števerjana, naših vinogradov in naših njiv.

Naj še omenimo, da je ta dan domači župnik Anton Prinčič obhajal 30-letnico svoje nove maše. Želimo mu zdravia in blagoslova pri dušnopastirskem delu.

Bralci pišejo

Večina, ki ni večina

Marjan Remic rad piše pod rubriko »Zamejski pgovorji« v ljubljanskem Nedeljskem dnevniku o Slovincih v Italiji. Išče srečanj z raznimi predstavniki našega življa in nato o tem poroča. Zdi se pa, da dostikrat izjave obrne po svoje kot svoj čas izjave župnika Emila Cenčiča ali Gradimira Gradnika s Plešivega o Katoliškem glasu.

Tudi v poročilu o srečanju s Slavkom Štekarjem iz Valerisča (Števerjan) se je 2. julija letos to ponovilo. Na vprašanje: »Kaj pa politične stranke, katera je najvplivnejša?«, Slavko Štekar (po Remicu) odgovarja: »Števerjanci so v glavnem socialisti in komunisti.« Nato pa dodaja: »Slovinci smo predvsem Slovenci ne glede na strankarsko pripadnost. Prav mi Slovenci smo kot manjšina v občinski upravi pripomogli k sodelovanju ne oziraje se na strankarsko pripadnost. Če bi nasprotna stran prispevala toliko, bi imeli v občinski upravi boljše uspehe.«

Pri tem se vsakdo, ki pozna resnico o volitvah v števerjanski občini, sprašuje: Kdo skrivlja resnico: Štekar ali Remic? Na deželnih volitvah 25. junija je SSK prejela 242 glasov (na pokrajinskih celo 266), komunisti 184, socialisti pa 32. Če še znata oba gospoda šteti, dajo skupni glasovi za socialiste in komuniste številko 216. In vendar: po Štekarju in Remicu so socialisti in komunisti v Števerjanu v večini!

Sicer pa si Štekar takoj nato sam sebi oporeka. Pravi, da so Slovenci kot manjšina v občinski upravi konstruktivni. Ne pove pa, kdo sestavlja večino. Iz njegovega pripovedovanja bi sledilo, da večino tvorijo ne-Slovinci, ko vsakdo dobro ve, da je to SSK.

Čemu tako neiskreno govorjenje, sprenevanje in sprevrčanje dejstev? Eno je gotovo: ni v čast ne Štekarju ne Remicu. Domačin

Romanja v Turin

Vpisovanje za prva tri potovanja je zaključeno. Prijavilo se je okrog 140 oseb. Za ta romanja se more posameznik vpisati le, če kdo odstopi.

Ker se sedaj povsod budi zanimanje za to romanje, ker imamo v Turinu rezervirana mesta, zato bo še eno romanje in sicer 22., 23. in 24. septembra. Vedno isti spored, isti pogoji, isti stroški 55.000 lir. Vpisovanje tudi za to potovanje pri Fortunatu v Trstu in pri g. Koshuti v Gorici; vpisovanje lahko tudi v župniščih, če je tako oznanjeno. Konec vpisovanja ob zasedbi mest, oz. največ do 10. avgusta. Informacije: tel. 211113, F. Štuhčec.

Promocija

Na tržaški univerzi je v ponedeljek 17. julija promoviral za doktorja zdravstva Mirko Spacapan ml. Pri prof. Sergiu Nordiu je zagovarjal tezo iz otroškega zdravstva »La colalemia neonatale« (Zelodčne kisline pri nedorojenčkih). Novi doktor je član vodstva Slov. goriških skavtov in mladinske sekcije Slovenske skupnosti. Eni in drugi mu iskreno čestitajo.

Istega dne je promoviral za doktorja zdravstva tudi Miran Skrap iz Trsta. Tudi njemu naše čestitke.

Romarjem v Španijo in Lurd

1. Avtobus A bo odpeljal v torek 25. julija iz Trsta ob 5. uri zjutraj s trga Oberdan. Vodi ga g. Stanko Zorko, tel. 414646. Potnikov je 45. V Lisertu ob vstopu na avtocesto se mu pridruži avtobus B iz Gorice.

2. Avtobus B odpelje ob 5. uri s Travnika v Gorici. Vozi skozi Sovodnje, Gabrije, Devetake, Doberdob. Vodi ga g. Jože Jurak. Potnikov je 53.

3. Ker smo 15. t. m. odposlali denar na hotele, kjer bomo bivali, denarja tistemu, ki bi sedaj odpovedal, ne moremo več vrniti, razen če dobi namestnika.

4. Vsi potniki avtobusa A lahko takoj dvignejo pri g. Zorku kuverto s spremnimi pojasnili, potniki avtobusa B pa na upravi Katol. glasa v Gorici. Kdor tega ne bo storil do ponedeljka 24. julija, dobi vse v svojem avtobusu.

5. Vsi, ki bodo imeli sobe z eno posteljo, naj doplačajo za vsako noč po 6.000 lir. Agencija IOT je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da ustreže prošilec za eno sobo, vendar ostaja problem zlasti v Lurdju. Videlo se bo na licu mesta. Na trajektu so vse kabine za 4 osebe. V kuverti je označeno, katere osebe bodo prvo noč skupaj.

6. Potniki avtobusa A bodo prenočevali: v Barceloni hotel Manila, Ramblas III, tel. 3186200; v Zaragozi: hotel Patria, tel. 224955; v Andorri hotel President, Av. St. Coloma 40, tel. 22922; v Lurdju hotel Notre Dame de France, Av. Peyramale, tel. 942077; v Gapu hotel La Carina, Route de Veynes, tel. 510273.

7. Potniki avtobusa B pa bodo prenočevali: v Barceloni kot avtobus A, hotel Manila, Ramblas III, tel. 3186200; v Zaragozi hotel Paris, tel. 236537; v Andorri kot avtobus A, hotel President, Av. St. Coloma 40, tel. 22922; v Lurdju hotel Cristina, Av. Peyramale 42, tel. 942611; v Nici hotel Rochabeau, av. Thiers 27, tel. 889618. Povsod imajo sobe kopalnico s toaletto.

8. Če bi kdo zamudil, naj si poskrbi lastno prevozno sredstvo, da pride pravočasno v Genovo. Odhod trajekta ob 13. uri.

9. In še eno: pred odhodom naj se vsakdo prepriča, če ima s seboj potni list. Brez njega ni mogoč vstop v Španijo.

10. Mnogi se sprašujejo, kje je moč dobiti pesete in franke. Na ladji bo dovolj časa, da si vsakdo nabavi špansko valuto, v Andorri pa si bo lahko vsakdo oskrbel francoske franke.

11. Vsem udeležencem romanja, ki ga je pripravil »Katoliški glas«, želimo obilo notranje obogatitve, srečno pot in srečen povratek.

OBVESTILA

Naše ekumensko potovanje v Vojvodino se bo vršilo letos po programu od 25. do 31. avgusta. Na voljo je še nekaj mest. Vpisovanje se zaključuje 25. julija. Naprošamo udeležence, da do 31. julija poravnajo vsoto 190.000 lir, kjer so se vpisali.

ACM Trst - Gorica

Narodna in študijska knjižnica v Trstu bo od vključno 31. julija dalje zaprta do 4. septembra.

DAROVI

Za sklad Katoliškega glasa: Stefančič Roza 3.000; G. A. Trst 2.000; Pezzani 2.000; J. Škerk 2.000; Magda Hreščak 12.000; Luigia Skočir 7.000 lir.

N. N. Gorica: za Alojzijevešče in cerkev sv. Ivana v Gorici po 50.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Aleksander Korošič v spomin pok. tete Eleonore, umrle v Zagrebu 50.000 lir.

N. N. Trst: v spomin Virgila Ščeka za sklad Katoliškega glasa in za misijone po 10.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: N. N. Rojan 10.000; N. N. Mačkolje 10.000; N. N. Opčine 50.000; N. N. (izročeno na Vejni) 50.000; N. N. Krmenka 10.000; otroci iz vrtca v Dolini 5.000; N. N. Boljunc 15.000; romarji v Bosno: avtobus št. 1 (Rojan) 65.000, avtobus št. 2 (Katinara) 40.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Radio Trst A

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 23. do 29. julija 1978

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Vedri zvoki. 10.30 Danes obiščemo Strmico v Slov. Benečiji. 11.05 Mladinski oder: »Dom brez mamic«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Oprostite... 13.20 Poslušajmo spet. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 9.05 Jugoslov. lahka glasba. 9.30 Tone Penko: Zivalstvo Jadranskega morja. 10.05 Koncert. 10.45 Cicibani poslušajo. 11.00 Naš gorski svet. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 14.10 Spoznavajmo gobe. 14.20 Koncerti »Live«. 15.35 Uspešnice naše dežele. 16.30 Jazz. 17.05 Tržaški komorni orkester. 18.05 Cas in družba. 18.20 Operna glasba.

Torek: 9.05 Veliki orkestri. 9.30 Vinko Beličič: Prelistavanje poldavnine. 10.05 Koncert. 10.45 Cicibani telovadijo. 11.00 Narte Velikonja: »Velika skrivnost«. 13.15 Zborovska glasba. 14.10 Mladi na počitnicah. 14.20 Glasba. 16.30 Otroci, veste da... 17.05 Franz Schubert: Posttrv. 18.05 Zgodovina slov. gledališča. 18.20 Operna glasba.

Sreda: 9.05 Folklor slovenskih narodov. 9.30 Antologija ljubezenske lirike. 10.05 Koncert. 10.45 Cicibani poslušajo. 11.00 Ljudje in dogodki. 12.00 Najboljše zdravilo vsem časov - smeh. 13.15 Naši zbori. 14.10 Mladi na počitnicah. 14.20 Prijeten popoldan z vami. 17.05 Orkester »A. Scarlatti« iz Neaplja. 18.05 »Brigada lepotic«. Radijska zgodba. 18.25 Operna glasba.

Četrtek: 9.05 Včeraj in danes. 9.30 Govorimo o manjšinah. 10.05 Koncert. 10.45 Cicibani rišejo. 11.00 William Thackeray: »Barbazure«. 13.10 Primorska poje. 14.10 Mladi na počitnicah. 14.20 Mladi in glasba. 16.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.05 Orkester RTV Ljubljana. 18.05 Slovenska politična in socialna misel. 18.25 Operna glasba.

Petek: 9.05 Jazz. 10.05 Koncert. 10.45 Cicibani telovadijo. 11.00 Tržaške črtice Zofke Kvedrove. 12.00 Festival domače glasbe Števerjan 78. 13.15 Primorska poje. 14.10 Mladi pisci. 14.20 Resno, a ne prenesno. 15.35 Izbor novih plošč. 17.05 300-letnica Vivaldijevega rojstva. 18.05 Zgodovina filmske umetnosti. 18.20 Operna glasba.

Sobota: 9.05 Iz vseh koncev sveta. 9.30 Naš horoskop. 10.05 Koncert. 10.30 »Traviata«, opera. 13.15 S pevskih revij. 14.10 Mladina. 14.20 Kje so tiste stezice. 16.30 Jazz. 17.05 Dunajski filharmonični orkester. 17.30 »Ljudje v viharju«. 18.45 Vera in naš čas.

★ Nad vojaškim letališčem Rivolto pri Vidmu sta se med urjenjem zadeli dve letali iz znane vojaške akrobatske skupine »Frecce tricolori« ter nato strmoglavili. Pilot enega letala je bil mrtev, drugi pa težko ranjen.

★ **Za slovenske misijonarje:** N. N. Peč 5.000 lir.

★ **Za misijone:** Marija Oberti ob obletnici smrti moža Ivana 5.000 lir.

Pojasnilo

Članka o Ladu Piščancu, ki smo ga objavili v prejšnji številki našega lista in katerega avtor je Boris Pahor, nismo prešli v objavo od njega, ampak od druge osebe. Avtorju se za neljubi spodrsrlaj opravičujemo, ker nam je bilo pojasnjeno, da ostaja njegova tribuna slej ko prej revija »Zaliva«.

★ **Mladenič, prost vojaščine,** ali moški, dobi zaposlitev v Katoliški knjigarni v Gorici, Piazza Vittoria 25. Prošnjo z vsemi podatki naslovite na knjigarno v teku osem dni.

★ **Tržaška družina brez otrok** išče za lažja domača dela stalno hišno pomočnico. Odlični pogoji. Telefonirati v opoldanskih ali večernih urah na št. 762975.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo